

720-111-1

**PROJEKT HERBU GMINY SITKÓWKA-NOWINY,
POWIAT ZIEMSKI KIELECKI I JEGO UZASADNIENIE
OPRACOWANY PRZEZ DR JERZEGO MICHTĘ.**

Projekt herbu Gminy Sitkówka-Nowiny, położonej na terenie powiatu ziemskiego kieleckiego w województwie świętokrzyskim powstał po konsultacjach z przedstawicielami Gminy w osobach : Wójta Gminy Stanisława Baryckiego , Zastępcy Wójta Krzysztofa Ryma oraz radnych Rady Gminy .

W tym miejscu należy podkreślić, że tworzenie nowych herbów we współczesnej samorządowej heraldyce, wymaga współpracy zleceniodawcy, historyka-heraldyka oraz plastyka. Opracowany i opisany projekt spełnia ten postulat.

Według stworzonej przeze mnie koncepcji heraldyki samorządowej dla województwa świętokrzyskiego /herb województwa, powiatu, gminy, miasta/, w przypadku gminy, może herb korzystać z herbu powiatu , wskazując na jego przynależność terytorialną , lub nawiązywać do własnej tradycji historycznej. Przy tworzeniu herbu dla gminy należy znaleźć takie ikonograficzne wyobrażenie, które pozwoli połączyć wszystkie sołectwa wchodzące w skład gminy, ponad ich podziałami historycznymi a zarazem będzie wyraźnym i trwałym symbolem gminy, jako godło w pełni go reprezentujące.

Z taką sytuacją spotykamy się w przypadku gminy Sitkówka-Nowiny, której obszar znajdował się do 1795 roku na terenie powiatu Chęcińskiego, wchodzącego w skład województwa sandomierskiego, którego spadkobiercą jest utworzone w 1999 roku województwo świętokrzyskie.

Powstałe w XV wieku województwo sandomierskie, wywodzi się z dawnej piastowskiej dzielnicy książęcej, której trzon stanowiła na przełomie XI/XII wieku prowincja sandomierska. Przetrwała ona do 1795 roku , do trzeciego rozbioru Polski .

W jego skład wchodziło siedem powiatów - w tym Chęciński - na terenie którego znajduje się obecna gmina Sitkówka-Nowiny. W 1474 roku kiedy powstało województwo lubelskie, wydzielono z sandomierskiego ziemię lubelską i łukowską , które weszły w skład województwa lubelskiego.

Na kształtowanie się granic województwa sandomierskiego, oprócz warunków naturalnych i fizjograficznych , decydujący wpływ miały stosunki polityczne, społeczne i gospodarcze . W tym ostatnim wypadku decydujący był rozwój osadnictwa na terenach zalesionych , najpierw niczych , później monarszych oraz nadania na rzecz duchowieństwa i rycerstwa . Dużą rolę w kształtowaniu granic województwa sandomierskiego w średniowieczu oraz jego podziałów administracyjnych w tym kościelnych odgrywały rzeki .

Widać to bardzo dobrze na przykładzie powstałego w średniowieczu powiatu Chęcińskiego, którego granice zewnętrzne również określały rzeki . Na obszarze kasztelani małogoskiej /poprzedzającej powstanie powiatu Chęcińskiego/ powstało w XIV wieku starostwo Chęcińskie. Jego założenie przypisywane było królowi Władysławowi Łokietkowi , który w pobliżu wsi

Chęciny, zwanej później Starymi, wznosił na skalistej górze warowny zamek. Jego dowódca z czasem został starostą. W 1363 roku Chęcińskim starostą był Grzegorz. W 1569 roku do starostwa Chęcińskiego i jego zamku oprócz Chęcin, należało dziewiętnaście wsi i folwarków, które z czasem były rozdawane zasłużonym rodzinom za wierną służbę dla królewskiego dworu. Starostami zostawali możni panowie pochodzący z Małopolski. Między innymi w XV wieku Szafrancowie z Pieskowej Skąły, najbogatsza rodzina w powiecie Chęcińskim. Od XVI aż do połowy XVII wieku, starostowie Chęcińscy tacy jak: Dembińscy, Prowanowie, Branicy, byli zarazem żupnikami Chęcińskimi.

Na terenie tego powiatu spotykają się granice arcybiskupstwa gnieźnieńskiego i biskupstwa krakowskiego, których powstanie datuje się na 1000 rok w czasie zjazdu gnieźnieńskiego. Granicę między tymi diecezjami na terenie dzisiejszej gminy Sitkówka-Nowiny, stanowiła rzeka Bobrza, która przecina gminę z północy na południe. W okresie średniowiecza i nowożytnym, do 1795 roku część od strony Kielc należała do biskupstwa krakowskiego, natomiast od strony Chęcin do arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Na tym ostatnim obszarze znajdują się wsie, będące do 1795 roku królewszczyznami takimi jak: Bolechowice, Szewce, Wola Murowana, Zawada. Za czasów króla Kazimierza Wielkiego powstało w 1368 roku sołectwo w Woli Murowanej, a za panowania króla Władysława Jagiełły w 1395 roku w Zawadzie.

Wola Murowana leży przy ujściu Jasionki do Bobry/Bobrzy, na której stawiano młyny wodne. Z ilustracji z 1569 roku dowiadujemy się, że w XVI wieku był w tej wsi staw, zwany Murowaniec, który został zniszczony w wyniku powodzi w 1567 roku oraz folusz, z którego korzystali sukiennicy z Chęcin, a który według nich często się psuł. Pod koniec XVIII wieku wieś ta znajdowała się w rękach małżeństwa Adama i Wiktorii z Kędzierskich-Rogowskich. Wymieniona wcześniej miejscowość Zawada to również stara królewska wieś, w której powstało w 1395 roku sołectwo na dwóch łanach, oceniane na 30 grzywien. Była to królewszczyzna, którą za zasługi wobec króla i kraju otrzymywali w dzierżawę /w formie tenuty/ przedstawiciele różnych szlacheckich rodzin. W 1569 roku otrzymał ją Andrzej Mniowski, w połowie XVIII wieku Zofia Szembekowa, a w 1765 roku Ewa i Mikołaj Małachowscy.

Z kolei królewska wieś Szewce znana była z łomów marmurowych. Na początku XVII wieku utworzono na jej terenie samoistną dzierżawę /tenutę/, niezależną od Chęcińskiego zamku. W roku 1765 należy do Ewy z Męcińskich i Mikołaja Małachowskich. Było tu wtedy czterech kmieci osiadłych i czterech półrolnych. Według ilustracji z 1765 roku w przylegających do wsi borach sosnowych miał wolny wyrąb proboszcz Chęciński, któremu nadał go przywilejem z 1597 roku król Zygmunt III. Ogółem dzierżawa Szewce przynosiła w 1765 roku 675 złotych, dziesięć groszy

dochodu rocznie, od którego płacono do skarbu koronnego 49 złotych , jedenaście groszy /kwarty podatku/.

Skupienie królewszczyzn , znajdujących się na terenie obecnej gminy Sitkówka-Nowiny , od strony Chęcín do rzeki Bobrzy , która była granicą między arcybiskupstwem gnieźnieńskim , a biskupstwem krakowskim, ma wpływ na zmianę barwy pola tarczy w nowym herbie gminy. Od podstawy jest ono czerwone /barwa królewska/, ponieważ zastąpiło błękitne z herbu kapituły gnieźnieńskiej , który reprezentuje arcybiskupstwo w nowym herbie gminy . Zgodnie z przedstawioną wyżej koncepcją herbu dla gminy, granica arcybiskupstwa przebiegała od stromy Chęcín rzeką Bobrzą , która była granicą z biskupstwem krakowskim. Królewszczyzny znajdowały się od strony Chęcín . Dlatego w herbie Sitkówka-Nowiny widzimy trzy białe lilie na czerwonym polu tarczy od podstawy. Druga część obszaru dzisiejszej gminy, od rzeki Bobrzy w kierunku Kielc, należała w całości do biskupstwa krakowskiego. Stąd pole od głowicy w herbie gminy jest błękitne, jak w herbie kapituły krakowskiej, z jedną tylko złotą koroną , ponieważ teren należący do biskupstwa krakowskiego, to tylko jedna trzecia obecnego obszaru gminy.

Projekt herbu Sitkówka-Nowiny nawiązuje do tych podziałów. Na tarczy podzielonej białym pasem prawo skos, przedstawiającym rzekę Bobrze, która dzieli gminę na dwie części , widzimy od głowicy w błękitnym polu złotą koronę, będącą jedną z trzech koron herbu kapituły krakowskiej. Natomiast w czerwonym polu od podstawy, widzimy trzy białe lilie, będące herbem kapituły gnieźnieńskiej. Czerwone pole nawiązuje do królewszczyzn /Bolechowiee, Szewce, Wola Murowana, Zawada/, znajdujących się na obszarze gminy, które do 1795 roku wchodziły w skład diecezji gnieźnieńskiej /archidiakoniat kurzelowski, od XVII wieku dekanat małogoski/. Archidiakoniat kurzelowski, obejmował północno-zachodnią część województwa sandomierskiego, głównie powiat Chęciński. W 1628 roku dzielił się na sześć dekanatów /między innymi Kurzelów i Małogoszcz/. Z kolei teren dzisiejszej gminy Sitkówka-Nowiny od strony Kielc, był w całości do 1795 roku własnością biskupów krakowskich /prepozytura kielecka , klucz kielecki/. Prepozytura kielecka obejmowała części czterech powiatów, w tym Chęcińskiego. Na jej terenie były dwa klucze: kielecki i iłżecki.

Projekt herbu Sitkówka-Nowiny, nawiązuje do przebiegających przez jej teren podziałów kościelnych , między dwoma najważniejszymi polskimi diecezjami, który przebiegał w pobliżu grodu-miasta królewskiego Chęciny, będącego stolicą powiatu Chęcińskiego, wchodzącego w skład województwa sandomierskiego. Jest więc osadzony w tradycji historycznej tego regionu , podkreślającego jego rolę w średniowieczu i okresie nowożytnym.

Oprócz posiadłości królewskich, na terenie dzisiejszej gminy Sitkówka-Nowiny, jak , była mowa wyżej, znajdowały się posiadłości duchowieństwa , będące nadaniami królewskimi /książęcymi/ .

Były to zwykle obszary oddalone od centrów politycznych władzy, między innymi Krakowa . Zarosłe lasami i słabo zaludnione, stały się własnością kościelną w wyniku szczodroliwości książęcej , czy też drogą kupna . Dobra te przedstawiają większe lub mniejsze kompleksy. Nazywano je stosownie do zajmowanego obszaru, archidiaconatem, dekanatem, prepozyturą lub kluczem /clavis/. Do takich terytoriów należał klucz kielecki w powiecie Chęcińskim, który do 1789 roku stanowił najbogatszą część uposażenia biskupów krakowskich.

W jego skład wchodziło miasto Kielce i dziewięć folwarków: Podzamkowy, Nowy, Krajno, Porąbki, Czarnów, Masłów, Górno, Cedzyna, Brzeziny i Brzezinki. Według lustracji klucza kieleckiego z 1789 roku, na jego obszarze znajdowały się 32 karczmy, 16 młynów, 15 stawów , 5 stawków zarybionych , 10 wójtostw, 7 sołectw uprzywilejowanych zamieszkiwało go 1254 włościan zagrodowych . Od strony Kielc dochodził do rzeki Bobrzy, którą to rzeką biegła granica między biskupstwem krakowskim i arcybiskupstwem gnieźnieńskim. Klucz kielecki sąsiadował do 1795 roku, na obszarze dzisiejszej gminy Sitkówka-Nowiny z archidiaconatem kurzelowskim /od XVII wieku dekanatem małogoskim/.

Według Władysława Abrahama historyka kościoła terytoria małopolskie, w tym późniejszy archidiaconat kurzelowski, zostały przyłączone do gnieźnieńskiej diecezji w latach 1123-1125 w czasie pobytu na dworze księcia Bolesława III Krzywoustego/zm.1138/, legata papieskiego Idziego z Tuseulum. Była to rekompensata za utworzone w tym czasie /1124 r./ biskupstwo włocławskie. Przyłączone do arcybiskupstwa gnieźnieńskiego terytoria małopolskie, wymienia bulla papieża Innocentego II z 1136 roku, wystawiona dla kościoła polskiego.

Klucz kurzelowski własność archikatedry gnieźnieńskiej , w drugiej połowie XIII wieku należał do arcybiskupstwa jako nadanie książęce. W tym wieku na jego terenie, obok kościoła metropolitalnego gnieźnieńskiego i jego kapituły, istniały też kolegiaty: w Łęczycy, Kaliszu, Uniejowie i Kurzelowie . Przy każdej z nich ustanowione zostały od początku prałatury archidiaconatów, mających obowiązek taki sam, jak archidiakoni katedralni .

W imieniu ordynariusza mieli czuwać nad karnością i moralnością duchowieństwa , nad regularnym i przyzwoitym odprawianiem służby bożej, a także wizytować parafie i kościoły. Pierwotna kolegiata w Kurzelowie mieścił się przy drewnianym kościele św. Wojciecha. Składała się z czterech prałatów i sześciu kanoników. Od strony Chęcin

dochodził archidiakoniat kurzelowski /od XVII wieku dekanat małogoski/ do rzeki Bobrzy i sąsadował do 1795 roku na terenie dzisiejszej gminy Sitkówka-Nowiny z kluczem kieleckim należącym do biskupów krakowskich.

Stąd w herbie Sitkówka-Nowiny, widzimy na renesansowej tarczy, zaokrąglonej od podstawy, podzielonej białym pasem prawo skos, w błękitnym polu od głowicy złotą koronę odchylną do tyłu, natomiast w czerwonym polu od podstawy trzy białe lilie w skos, jedna nad drugą.

Trzy Lilie - Pierwsze wyobrażenia herbu Trzy lilie, pojawiają się na pieczęci kapituły gnieźnieńskiej w XIII wieku. Symbolika lilii nawiązuje do dziewictwa oraz narodzin człowieka dla światła. "Pierwszego człowieka ukształtowała przecież ręka Boga z prochu ziemi". Orygenes wiąże jej symbolikę ze zmartwychwstaniem i wniebowstąpieniem Chrystusa. Jego ciało wolne od wszelkiej skazy, było podobne do lili, która otworzyła swój kielich podczas wniebowstąpienia, otaczając ciało Chrystusa olśniewającą bielą. Również Marzę nazywa się lilią, podkreślając jej dziewiczy stan. Natomiast według Hipolita, lilia jest świętym Kościołem, "Dziewicą wśród pogan i Żydów, którzy ją prześladują. Ona jest jednak olśniewająco biała i lśni dzięki wierze".

Przytoczona wyżej symbolika lili wskazuje, że zajmuje ona w Kościele miejsce szczególne. Dlatego ze względu na jej znaczenie, trzy białe lilie, wskazujące na trójjedność Boga, zostały wybrane za herb diecezji i kapituły gnieźnieńskiej. Przedstawiane były w dwóch wersjach graficznych jako pojedyncza lilia oraz lilia podwójna. Obydwa przedstawienia ikonograficzne funkcjonowały w kapitule gnieźnieńskiej w XIII-XIX wieku. Między innymi w XVI-wiecznym herbarzu "arsenalskim" widzimy pojedynczą lilię, natomiast również w XVI-wiecznym herbarzu Marka Ambrożego z Nysy lilię podwójną /jej wzór graficzny został przeniesiony do herbu gminy Sitkówka-Nowiny/. Najlepiej tę różnicę w przedstawieniu lili widać u księdza Jana Korytkowskiego, który ilustrując herbem diecezji i kapituły gnieźnieńskiej w swoje prace umieścił w 1883 roku trzy pojedyncze lilie w ustawieniu 2:1, natomiast w 1888 roku, trzy lilie podwójne w ustawieniu 2:1, które posłużyły do przedstawienia lili w herbie gminy.

Najstarszy zachowany wizerunek tego herbu widzimy na pochodzącej z pierwszej połowy XIII wieku wielkiej pieczęci kapitulnej, która była przechowywana w archiwum kapitulnym gnieźnieńskim. Przedstawia ona postać świętego Wojciecha, pierwszego patrona Polski, u którego stóp znajduje się tarcza z trzema liliami, w ustawieniu 2:1 /dwie u góry, trzecia na dole/. Występują one później na wszystkich wielkich pieczęciach kapituły. Widzimy je też umieszczone na zwornikach łączących kamienne sklepienia bocznych naw katedry gnieźnieńskiej, pochodzących z pierwszej połowy

XIV-wieku , kiedy arcybiskupem był Jarosław Bogoria ze Skotnik /zm.1376/, fundator katedry. Herb Trzy Lilie, znajduje się w kościele metropolitalnym na ścianach , drzwiach , ołtarzach, organach , grobowcu św. Wojciecha , księgach, kodeksach , dokumentach i innych przedmiotach.

Dopiero na początku XVII wieku godło kapitulne uległo zmianie w czasie reorganizacji kapituły metropolitalnej. Odtąd zaczęto używać pieczęci herbowej z trzema liliami na tarczy, w ustawieniu 2:1, ozdobionej koroną pod kapeluszem kardynalskim, mającej w otoku napis Sigillum Capituli Metropolitanis/ Gnesnensis . Do tej pory kapituła metropolitalna używała dwóch pieczęci: mniejszej i większej.

Najstarsza zachowana pieczęć mniejsza kapituły metropolitalnej, pochodzi z drugiej połowy XIII wieku. Przywieszona była do resztek dokumentu pergaminowego, wspólnie z pieczęcią arcybiskupa Jana /zm. 1271/. Ta długa na siedem centymetrów /7 cm/ i szeroka na cztery centymetry /4 cm/ pieczęć, przedstawia świętego Wojciecha, siedzącego w ubiorze pontyfikalnym, trzymającego w lewej ręce prostopadle pastorał, a w prawej palmę męczeńską. W otoku ponad głową św. Wojciecha znak krzyża , a od strony prawej ku lewej napis: S/igillum/ Capitulī sanctae Ecclesie Gneznen/sis/. Pieczęć ta była wyciskana w wosku, laku oraz na opłatku /pieczęć sucha, opłatkowa/, którą widzimy przywieszoną do wielu dokumentów przechowywanych w archiwum kapitulnym w Gnieźnie.

Z kolei pieczęć większa, pochodząca z końca XII wieku o średnicy 6,5 cm. zachowała się w archiwum w kilku egzemplarzach. Widzimy na niej również siedzącego świętego Wojciecha , mającej w otoku ponad jego głową znak krzyża i napis , z góry od prawej strony w kierunku lewej S/igillum/ Capituli sanctae Gnesnen/sis/ Eccl/es/-ie. W środku pomiędzy wizerunkiem świętego Wojciecha , a otokiem z prawej strony, znajduje się napis: Scs/Sanctus/ Adal:, a z lewej: bertus. Tłok tej pieczęci prawdopodobnie uległ uszkodzeniu, ponieważ w XIII i na początku XIV wieku pojawia się nowa okrągła pieczęć wielka kapituły gnieźnieńskiej o średnicy x siedmiu centymetrów 11 cm/. Przedstawia postać świętego Wojciecha w stroju pontyfikalnym, trzymającego w lewej ręce na piersi pastorał , a w prawej palmę. Wojciech siedzi pod baldachimem w kształcie tronu otoczonego ornamentem opartym na dwóch słupach . Pod jego nogami została umieszczona herbowa tarcza z trzema liliami, a otoku napis: Sigillum Capituli Sancte

Ecclesie Gneznensis. Na początku XVII wieku zrezygnowano z wizerunku świętego Wojciecha a na pieczęci kapituły gnieźnieńskiej pojawiły się tylko trzy korony w ustawieniu 2:1, stając się jej jedynym herbem.

Trzy Korony - Pierwsze wyobrażenia herbu Trzy Korony, pojawiające się na

pieczęci biskupiej i kapitulnej krakowskiej na przełomie XIV i XV wieku tradycja przypisywała Aronowi, biskupowi krakowskiemu /zm. 1059/, ze względu na rolę jaką odegrał w odbudowie kościoła polskiego za panowania Kazimierza Odnowiciela/1039-1058/. Jednak pierwszym biskupem krakowskim, który użył herbu z trzema koronami na swojej pieczęci sekretnej z 1300 roku, był Jan Muskata . Stąd sformułowana hipotezę, że herb kapituły krakowskiej był recepcją herbu tego biskupa. Zanim herb ten pojawił się na pieczęci kapituły, widzimy go na czteropolowej tarczy, w herbie biskupa krakowskiego Piotra Wysza z lat 1397-1403. Ponieważ równocześnie pojawiają się trzy korony w herbie kapituły, jej pieczęć musiała powstać w tym właśnie czasie. Prawdopodobnie między rokiem 1394 kiedy widzimy po raz ostatni przywieszoną do dokumentu starą pieczęć, a 1403 . Chociaż nie można wykluczyć faktu, że powstała wcześniej i przez pewien czas posługiwano się starą i nową pieczęcią. Herb kapituły pełnił funkcję reprezentującą grono kanoniczne oraz narracyjną, związaną z treściami własnościowymi, identyfikacyjnymi, komemoracyjnymi, politycznymi, organizacyjnymi, przekazywanymi dzięki informacjom dotyczącym fundacji i współfundacji, patronatu , użytkowników hierarchii kościelnej. Obok wymienionych wyżej funkcji, herb ten umieszczany był na budowlach, rzeźbach, nagrobkach itd. , pełniąc funkcję dekoracyjną i przyczyniając się do jego funkcjonowania w świadomości historycznej ludzi. Jak trwale może świadczyć fakt, że jego wyobrażenie zostało wykorzystane przy tworzeniu herbu dla gminy Sitkówka-Nowiny.

Są to zawsze trzy złote korony w błękitnym polu, co potwierdza osiem barwnych wyobrażeń tego herbu oraz znane opisy z herbarzy, takich jak: Jana Długosza, Marka Ambrożego z Nysy, arsenalskiego, Erazma Kamienia. Korony są przedstawiane jako korony otwarte, odchylone do tyłu, co jest ich charakterystyczną cechą. Posiadają rozbudowane fleurony oraz imitacje szlacheckich kamieni na obręczach. Stabilność kapituły w organizacji biskupstwa krakowskiego, potwierdzona przez kilkuwiekową tradycję używania przez nią herbu sprawiła , że stał się on charakterystycznym elementem heraldyki kościelnej /obok rodowych , to jest rycerskich herbów biskupów, kanoników, urzędników diecezjalnych/. Jego pojawienie się było też wynikiem wpływu rycerstwa zdobywającego coraz wyraźniejszą dominację społeczną , czego najbardziej wyraźnym znakiem przynależności stanowej staje się herb. Trzy złote korony w błękitnym polu, odpowiadały charakterowi posługującej się nim instytucji, zarówno jeśli chodziło o barwę pola jak i elementy godła. Symbolika barwy błękitnej, obok cech wzniosłości, piękna, pochwały, oddaje przede wszystkim barwę nieba. Natomiast cyfra trzy /3/ w symbolice chrześcijańskiej ma szczególną wymowę - symbolizuje bowiem trój jedność Boga , a korony podkreślają taką konotację. Ich szafarzem w średniowieczu był papież , co podkreśla jego nakrycie głowy –

tiara z trzema koronami .

Wzór ikonograficzny korony w herbie gminy Sitkówka-Nowiny, został wzięty z pieczęci wielkiej krakowskiej kapituły katedralnej, używanej w latach 1403-1759, której srebrny oryginalny tłok przechowywany jest w Skarbcu Katedralnym na Wawelu. Ta ostro owalna pieczęć /wysokość 80 mm, szerokość 55 mm/, posiada umieszczony w polu usianym gwiazdami herb kapituły. Ponad górną krawędzią tarczy znajdują się popiersia św. Stanisława/strona prawa heraldyczna/ trzymającego pastorał i św. Wacława/strona lewa heraldyczna/ trzymającego chorągiew. Głowy obu świętych otaczają aureole. Napis napieczętny minuskułą gotycką: *S/igillum/ maius Gapittuli ecc/lesia/* ecracoviensis*. Tarcza herbowa zakończona owalnie, w której polu trzy otwarte korony odchylone do tyłu w ustawieniu 2:1. Herb dla gminy Sitkówka-Nowiny nawiązuje do najlepszych zasad heraldyki, a zarazem pokazuje jak w samorządowej heraldyce przy tworzeniu nowego herbu można wykorzystać podziały administracyjne, państwowe i kościelne, które wskazują na ciągłość terytorialną gminy od średniowiecza do czasów współczesnych. W tym przypadku koronę biskupstwa krakowskiego , trzy lilie arcybiskupstwa gnieźnieńskiego oraz królewską czerwoną barwę, które podkreślają historyczną i terytorialną ciągłość gminy Sitkówka-Nowiny.

Pod względem łączenia barw i ich symboliki, nawiązuje do tworzenia herbów w średniowieczu. Według Katalogu Sicillusa /około 1450 roku/ "Le blason des couleurs en armes", podaje symbolikę kolorów występujących w herbie Sitkówka-Nowiny. Barwa błękitna symbolizuje wierność, skromność, oddanie; złota symbolizuje świetność, doskonałość, mądrość, szacunek, wybitność. Natomiast czerwona symbolizuje zwycięstwo, panowanie, waleczność. Z kolei biała symbolizuje czystość, rozsądek, radość, szlachetność.

Reasumując:

Herb gminy Sitkówka-Nowiny, składa się z zaokrąglonej od podstawy renesansowej tarczy, podzielonej białym pasem prawo skos; na której w błękitnym polu od głowicy złota korona odchylona do tyłu; natomiast w czerwonym polu od podstawy trzy białe lilie w skos, jedna nad drugą.

PROJEKT FLAGI I PIECZĘCI DLA GMINY SITKÓWKA-NOWINY,

OPRACOWANY PRZEZ DR JERZEGO MICHTĘ.

Flaga jest kolorystycznym odwzorowaniem barw występujących w herbie, bądź samego herbu. Stąd w projekcie flagi gminy Sitkówka-Nowiny proponuję flagę tautologiczną , będącą odwzorowaniem herbu gminy. Patrząc na pulpit podzielonej

białym pasem prawo skos, na dwie równe części flagi, widzimy w błękitnym polu od górnej jej krawędzi złotą koronę, odchyloną do tyłu; natomiast w czerwonym polu od dolnej jej krawędzi, trzy białe lilie w skos, jedna nad drugą.

Flaga ma kształt prostokąta o stosunku boków 5:8, tak jak polska flaga państwowa, żeby ujednoczyć jej kształt. Jest to stosunek boku krótszego /szerokość/ do boku dłuższego /długość/. Należy pamiętać, że wiszące obok siebie flagi muszą mieć te same wymiary. Wiszącą na maszcie flagę umieszcza się tak, że jej górna krawędź jest z lewej strony od patrzącego na nią. Natomiast na ruchomym maszcie, górna krawędź flagi jest przymocowana do masztu.

Pieczęć Gminy Sitkówka-Nowiny o średnicy 40 mm. Składa się z herbu gminy, który widzimy na środku pieczęci oraz z jej legendy umieszczonej w otoku zewnętrznym.

Na środku pieczęci widzimy pas prawo skos, dzielący ją na dwie części; w górnej części widzimy koronę odchyloną do tyłu, a w dolnej części trzy lilie skos, jedna nad drugą.

W legendzie znajduje się następujący napis: **GMINA SITKÓWKA-NOWINY ***

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Zbigniew Pyk
Zbigniew Pyk